

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontái“
POLITIKAI LAP.

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:
Postán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Kossuth kultusz.

A lezajlott Kossuth ünnepek, gyönyörű tanuságul szolgáltak annak, hogy megvan még a magyar szivben az az égbe törő lelkesedés, a mellyel annyi világhistóriai eseményt tudott megcsinálni. Csak alszik, mélyen eltemetve bennünk a szent láng, de jó egy alkalom és kitör belőlünk mint az áradat, elementáris erővel, visszatartatlanul. Láttuk most is ünnepelt az egész ország, szegény és gazdag, kicsiny és nagy egyaránt, egy eszme, egy lelkesedés dobogtatta meg egy napon a milliónyi sziveket s egy nagy hazafi emléke előtt hódoltunk meg úgy, a hogy csak felsőbb hatalmak előtt szokás.

Ime, ez a Kossuth-kultusz, mely mélyen eltemetve a szivekben él, de előtör minden alkalommal és nagy dolgok produkálására képes. Igen helyesen magyarázza ezt a misztikus érzését a magyaroknak Verő György alkalmi színjátéka, melyet a fővárosi Magyar Színházban adtak elő. Az a konkluziója ennek a darabnak, hogy irhatnak, beszélhetnek, tehetnek

TÁRCA.

Igazságok.

Vera, a falusi kurtanemes lányából lett grófné, az ő lusta, hig agyvelejével alig tudta követni a férfi beszédét. Az erket bámulta a szép ember halántékán, a mint kidagadnak meg eltűnnek a barna üstök alatt, a mely most kivételesen a szokottnál sokkal rendtelenebb, kuszáltabb állapotban lógott le a szabályos fejről. Valahogyan a kezét szeretne volna kiszabadítani a férfi kezéből, a ki valósággal vörösrre szorongatta hatalmas markában.

— Megteszi úgy e? — unszolta újra a férfi.

— Nem tudom. . . Nem merem . . . kunczogott inkább, mint beszélt az asszony. Az uramtól nem merem — tette utánna halkán, inkább a maga védelmére, mint mentségképpen.

— Az ura? Az ura nem is tudja meg a dolgot.

— Én félek. Mivel fogom kimagyarázni, ha rájön?

— Majd én kieszelek valamit. Magam sem tudom, hogy mit, de talán most sem hagy eszben az eszem, az egyetlen valami, a mitől még nem sikerült magam megszabadítani.

— Pedig elég könnyelmű volt — kockáztatta meg a nő, különösen a mióta itt él a fővárosban.

akármit, a Kossuth-kultusz egygyé lett a magyar ember lelkében és igazán lelkesedni csak az ő emlékének tud.

Igaza van azoknak sok tekintetben, akik a mai kort profánnak, cinikusnak, ideál nélkül valónak s anyagiásnak mondják. Hyenné neveli a modern ember az élet iskolája és bizony ez vigasztalan jelenség. Csak a Kossuth Lajos emléke az, amely diadalmasan kiemelkedik a profán mindennapiság szürke ködéből és ideális, romantikus fényvel vonja be az országot.

Tartsuk, ápoljuk, erősítsük ezt a kultuszt. Nemesak azért, mert a szabadság szeretete egyet jelent e kultusszal, hanem azért is, mert ez az egyetlen ideális, magasztos érzés, mely a modern embert heviteni tudja, ez az egyetlen morális erő, mely a tömeg szivében közös. Ez egyenlő a hazaszerezzéssel, a szabadság megbecsülésével, a vallási türelmeséggel. Ma már Kossuth Lajos és az „azt üzente“ ideális jelentőségű, egy félszázaddal a szabadságharc lezajlása után, nem kelt már forradalmi hangulatot a róla való

— Köszönöm a szemrehányást: igazán rászolgáltam, csak az időrendben téved, édesem. Az én könnyelműségem nem az utolsó évekre esik. A mióta felkerültem ide, azért élek így, mert másképpen nem tudtam volna megélni.

— Mondják: nagyon sokat költött. Zolyomi felkaczagott, de olyan gunyosan, hogy szinte maga is megijedt tőle.

— Sokat költöttem. Egy fillérrel sem költöttem többet, higye el nekem, mint a mi feltétlenül kellett ahoz, hogy urnak tartsanak Persze maga azt nem tudja, hogy én abból élek öt esztendő óta, hogy a világ gavallért lát és urat keres bennem Talán a legelső rongyos forint, a mit megtakarított, kitorpte volna a nyakamat. Nem érti ugy-e? Ugyan, mondja csak nem jutott eszébe soha, például mikor költekezéséről hallott, hogy miből is tellik az uri életre?

— Tudom, hogy örökölt. Annak kerek tíz esztendeje s éppen ötödik éve annak, hogy ezer forintért odaadtan az egész apai dominiumot.

— Ezer forintért! csodálkozott el a kis grófné.

— Ne ijedjen meg annyira, számár még sem voltam. A tartozáson felül kaptam ezer forintot. Kaphattam volna ugyan hat vagy talán nyolcz ezeret is, ha árverésre engedtem jutni a dolgot, de én jobbnak találtam azzal a kevéssel szép szerével bucsuskodni a megyebeli czimboráktól, mint a többel dobszó kíséret mellett menekülni hazulról.

emlékezés. Egészen más hatással van a tömegre e nagy ember és e nagy idők emléke: hazaszerezzétre és szabadságra oktatnak.

Erre az oktatásra szerfelett nagy szüksége van ennek a népnek most amikor minden oldalról feltámadnak a sötétség szellemei és hol a . . . plaz ultramontánizmus, hol a sz. . . lizmus köpenyébe burkolózva törnek a 48 — 49 vivmányai ellen.

Ezek a vivmányok képezik a fundamentumot a modern Magyarországunk és jaj nekünk, ha eza fundamentum megrázkodik.

S ezt a fundamentumot védi a mind energikusabb támadások ellen a Kossuth-kultusz.

A soproni riadó.

Véssék jól emlékkbe a magyar kereskedők és iparosok a soproni országos kereskedő kongresszus eseményeit. Ezen a kongresszuson először hangzott fel a vészkiáltás:

— Az agráriusok agyon akarják ütni a kereskedelmet és az ipart. Első sorban a gyaripart.

Véssék jól emlékkükbe annak a ténynek nyilvános konstatálását is, hogy

— De azzal kezdetett volna valamit. — Semmit. Hivatalba nem mehettem volna, mert nem tanultam. Üzlettem sem nyithattam.

— Miért?
— Hogy igazságos legyek magamhoz nem azért, mert attól félttem, hogy akkor nem ismernek rám a régi czimborák, hanem megvoltam győződve a munkaképtelenségemről. Azok közé az emberek közé tartozom, a kik képtelenek dolgozni még akkor is, ha mindenáron akarnak. Ez pedig nem léhaság, de betegség, a legnagyobb legrettenetesebb betegség, a miben aránylag nagyon sokan szenvedünk mindenféle renden és rangon. A külömség közöttünk csak az, hogy ha előkelő rangban születünk és pénzünk van: arisztokrata, ha meg van a születés és eluszik a vagyon: szerencselovag, ha csak polgári vérből kerülünk ki: svindler, s ha a plebshez számítottunk: akasztófavirág a nevünk. Ebből megértheti, hogy mi voltam én öt esztendőig s mért kellett nekem urnak lenni és adni a gavallért és elkölteni mit tudom én mennyit abból az árva ezer bankóból. Ha már eljutottam odáig, hogy magának kell könyörögnöm egy rongyos váltó aláírásért, nincs restelni valóm, a miért ezeket is elmondom. Elfogom veszíteni a becslését: annyi az egész. Ne gondolja, hogy ez nem fáj nekem, de inkább egyét, mint mindenkiét. Magánál még mentségem a multam, régi gyermekálmunk révén talán meg is tud bocsátani, vagy legalább is enyhébben ítélkezik majd felettem, de

a magyar kereskedő iparosvilág eddig félszből, gyámoltalanságból és álszeméremből nem csak hogy nem fektetett kellő súlyt megtámadott érdekeinek védelmezésére, de minden alkalommal meghunyászkodott s a száját sem merte kinyitni.

A soproni kongresszusé az érdem, hogy felrázta zsidóbbadtságából a kereskedőket és iparosokat, fülükbe dörögve:

— Tönkre mentek, ha nem védekeztek az agráriusok ellen!

Bizony így is van. Kimondjuk im már nyíltan, hogy a magyar agrarizmus letért a békés munkálkodás útjáról, letért arról az útról, mely az ország mezőgazdaságának boldogulására vezet s rálépett egy gyűlöletes politika mesgyéjére, mely kitudja, hova vezet? Békés munkálkodás, a földmivelés, állattenyésztés emelése, a kis gazdák hitelviszonyainak helyesebb rendezése helyett az agrarizmus hajcsárjává lett a nagy birtoknak és kíméletlenül, telve a rombolás vandalizmussal tör a kereskedelemre. Már nem is titkolózik.

A kereskedő német junker magyar kiadása és hirdeti uton utfélen hangosan, gyűlöletesen:

— A kereskedelem csalás, a kereskedők csalók és uzsorások, pusztuljanak és veszszenek.

Igen hasztalan ezicizomázzák, szépitik az agráriusok beszédekben és cselekményekben megnyilatkozó tendenciákat, tisztán áll már az a tény, hogy az agráriusok el akarják pusztítani a föld színéről a magyar kereskedelmet, azután az ipart.

Azok az agráriusok, akik egyuttal antiszemita is, azzal próbálják megindokolni néprontó törekvéseiket:

— A magyar kereskedelem zsidó kereskedelem.

Eltekintve attól, hogy ez a kijelentés is embertelen és a polgárság és felekezetek békóját veszélyeztető, ez a kijelentés óriási hazugság. Mert nem igaz

az, hogy zsidó a magyar kereskedelem. Menjünk végig hazánk vidéki városain s látni fogjuk, hogy nem zsidó felekezetű kereskedők úgy száma mint vagyona nézve túlsúlyban vannak, amit igen természetesnek találunk. Ami pedig az iparok művelőit illeti, azoknak talán a 10 százaléka zsidó. Tehát mért hazudják az agráriusok, hogy a magyar kereskedelem és ipar zsidó kézben van? Ennek oka igen egyszerű.

Az antiszemizmussal még mindig lehet összehozni és felbontozni tömeget, az antiszemizmus az a maszlag, melyet az agrárius országrontók igyekeznek beadni az ország népének, hogy az meg ne lássa az igazi szándékot: a kereskedelem és ipar teljes kiirtását a közép birtokos, de főleg a nagybirtokos osztály előnyére!

Igy hazudnak, izgatnak látszólag a zsidóság ellen, de valójában azon száz és százezer keresztény hitű kereskedő és iparos ellen, akik e válságos időkben így is alig tudnak prosperálni. Folyik ellenük a gyűlöletes kérlelhetetlen harc s immár tetőpontját éri.

A magyar kereskedő és iparos világ szögyene, hogy eddig tétlenül nézte az országrontó aknamunkát. A soproni kongresszus azonban végre felnyitotta a szemüket.

A soproni kongresszus az ország kereskedő világának háromszáz kiküldöttje megüzente a harcot az agrarizmusnak. Álljon tehát csatasorba a városok polgársága, a kereskedő és iparos, ne nézzen se jobbra, se balra, se lefelé, se fölfelé és harcoljon támadjon, körömszakadtig védekezzen a kereskedelem és ipar ellenségeinek vad rohama ellen.

Ha nem állnak most csatasorba; a magyar kereskedelem és ipar bele fog szédülni a sirba, melyet az agráriusok ásnak neki.

kint a világ csak addig áll az én számomra, míg nincs módjában elnézni valamit.

— Nem értem. Igazán nem értem, ismételtette a kis lusta eszű asszony, a kinek az egész beszédéből csak a mult em legetése ragadta meg a figyelmét.

Ártatlan naiv dolog volt az egész. Egy kis falusi lány, meg egy dzsenti — síheder sóhajtozása, a mit egyikőjük sem siratott meg, mikor Felemen gróf nevén méltóságos asszonynya lett az ábrándos Vera s Erdélyből felkerült a pesti ezime-res palotába.

Zólyomi már benne volt az önvallo-másba s valósággal vezekelve folytatta:

— Ha ezek után a nevetem emliti s utánna teszi Zólyomi, a szerencselovag, nekem nem lesz jogom haragudni érte. Ha pedig azokat a specicséket, a miket bemutattam magának, édes, valamikor a becsület fogalma szerint mérlegelni próbálná; ne habozzon kimondani, hogy a legeslegutolsó fajtájú azok között én vagyok. Az vagyok pedig azért, mert bolonddó teszem az egész világot, a ki urat tisztel bennem, pedig csak élősdi vagyok, a születés, a barátság élősdi, a mibe belekapaszkodtam. Ha egyszer elkell eresztenem a hüvös köntöst, én is olyan üldözött vad leszek, mint a kapeza betyár, aki buvik a zsendár elől, azzal a különbséggel mégis, hogy annak akadhat, akad is pártfogója, mig engem megrug majd mindenki, ha elébe kerülök. Maga már most is megteheti.

Zólyomi eleresztette a Vera kezét s elfordult. Nem volt kíváncsi a beszéde ha-

tására. Sokkal jobban megundorodott a maga beszédétől semhogy egyébre gondolni is tudott volna. Ez volt az első eset, hogy mind az így eszébe jutott. Eddig az árral, mint a nyul, mikor lehasal a rögre, hogy megtévessze a vadászt, úgy vegyült el ő is a körben, a melynek erkölceseit mimelte s élt belőle, mint szerencselovag.

— Haragszik? — kérdezte félve az asszonyka.

— Magára, miért. Vagy megteszi, amire kértem s akkor utoljára találkoztunk egymással, vagy megtagadja s akkor ugyis vége mindennek. Az a pár óra, ami még hátra van jó lesz arra, hogy megbocsás-sak magamnak vétkeimért.

— Hát ki ellen vétkezett? Csak nem...

— Nem. Olyan bűnöm nincsen, a miért becsukhatnának. Nem is az ellen a törvény ellen vétettem, amit paragrafusokba olvasnak az ember fejére. Hanem azért csaltam, loptam öt esztendő óta állandóan. Csaltam a világot, a ki előtt urnak adtam ki magam, pedig koldus voltam, csaltam azokat a vérszopó marhákat akik uzsorakamatra ideadták a pénzüket, nekem, csaltam a barátaimat, akikben lo-vagi szolgálat fejében tudtukon kívül élős-ködtem. Loptam magamat, mikor semmittevéssel töltöttem el éveket a helyett, hogy dolgoztam volna. Most beleusztam. Koczán a becsületem.

Mintha meghökent volna az utóbbi

Idegenforgalom!

Az idegenforgalomról cikkeztek a budapesti sajtó. Ott voltak a külföldi fogadósok és a bankettek, ünnepélyek egymást követték. A budapesti rendezőknek legfőbb törekvésük az, hogy külföldi vendégeik mindent jól meglássanak, megtapasztaljanak és visszamenvén hazájukba, hazánkról, fővárosunkról megemlékezzenek.

A külföldi nagy városok és nagy országok már régen rájöttek arra, hogy mily áldásos haszna legyen az idegenforgalomnak. Svajcz piros fedeles városaiban a lakosság jómódja leginkább az utazó idegeneknek tudható be. Páris bulvárain a bennszülött párisi ember eltűnik az idegenek terkaságában; még Bécsben is rajzanak az idegenek, — csak Budapestet és Magyarországot kerülik eddig a derék idegenek, akik a sok pénzt elhozzák otthonról. A fogadósok kongresszusának azért van nagy jelentősége, mert azok az idegen emberek, akik most vendégeink, nemesak maguk jönnek el hozzánk ezennel, hanem a fogadóikba szálló vendégeiknek is beszélnek Budapestről és Magyarországról. Kár, hogy a rendezőség nem mutatja a vendéglősöknek Magyarország szebb vidékeit, városait.

De ha már elmulasztják, ne átalják megmondani, hogy Magyarországot nem csupán Budapest jelenti, Budapesten kívül igen nagy és sok látnivaló van ebben az országban és a legkisebb vidéki városnak is megvan a maga jelentősége.

A külföldiek érdeklődéséből eddig csupán Budapest foglalt le mindent. Az öreg Gellérthegy sziklái már sokkal több idegen bámulta meg, mint tesszem: a Hortobágy délibábját vagy a regényes Marosvölgyét.

Igaz, hogy Budapesten pompás szállodák és kitűnő éttermek vannak, de ezt elvégre az idegen megtalálhatja a hazájában is. Azonkívül pedig az idegenek nem mindig a jó éttermekért utaznak.

Azért a fogadósok kongresszusa al-

kijelentéstől, hirtelen elhallgatott, majd elkaczagta magát.

— Becsületet mondtam? Lássá már magának is hazudok. Ne higgye nincs becsületem.

— Ó, maga kishitű.

— Nem csak őszinte vagyok. S ha nem lettem volna az, már régen segített volna rajtam. Hirtelen, miatha eszébe ötölt volna valami, közelebb húzódtott az asszonykához s merően, szerelmessen nézett a szemébe.

— Mert lássa, eljöttem volna magához, mint epedő lovag, mint kijátszott szerelmes, akinek joga van egy üdvözítő órát kérni régi ideáljától. A mig beszélt teljesen beleképzelte magát a helyzetbe. Már nem is felételezen szólott, odaborult az asszony elé, elkapta a kezét, csókokkal halmozta el, majd az ajkára tapasztotta kiszáradt ajkait.

— Az enyém leszel — ölelte magához a férfit, most már mámoros fejjel, megszedülve a kéjtől, ami a szép asszony révén reáért.

Vera maga sem tudta, mi történt vele, akkor ocsudott fel, mikor a férfi újra megszólalt: megyek.

Majd találkoztunk — vágta ketté hirtelen a bucsuzást a férfi s elrohant.

Felemelt fővel lépett be a kaszinóba, most már nyugodt volt, hogy segitenek rajta s differenciái fedezve lesznek.

Mikor a lakására ért mégis valami különös nyugtalanság fogta el. Csenget-

kalmából fölemeljük szavunkat, hogy az idegenforgalomból a vidéknek is jutassanak valamit. A vidék jobban is rá van szorulva arra, mint a hatalmas és gazdag főváros.

Ha a külföldiek megismernék Magyarország szép vidékeit, kedves tájait, tán jobban is vágyakoznának ide vissza, mint a budapesti hotelekbe. Szeretnék, ha az idegenforgalom apostolai a vidékre is gondolnának gazdaságos missziójukban,

Idogent a vidéknek!

A mostani nehéz időkben nem szabad megfedkezünk Budapest javára a legkisebb vidéki városról sem

Telivér.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Bogdán Lázár a helybeli kereskedő ifjuság egyik előkelő tagja eljegyezte Budisin Natált Budisin, György nagybirtoke leányát.

— **Október 6-ika a főgymnasiumban.** Az állami főgymnasium ifjuságának „Révai önképzőkörre“ f. hó 6-án, délelőtt 1/2 10 órakor, az Aradi vértanúk emlékeztelésére szentelt gyásznapélyt tart, melyen a hazafias közönséget szívesen látja. Az ünnepély műsora a következő: 1. „Országos gyásznapély“ Zsaskovszky Endrétől, éneklő az ifj. vegyeskar. 2. „Mikor az akasztófát faragták“ Toth Kálmántól, szavalja Ackermann Győző VIII. o. tan. 3. „Részlet az Iphigenia Taurisban ez. dalműből“ játsza az ifj. Zenekar. 4. „Ünnepi beszéd“ mondja Grieszel János VIII. o. t. önképzőkör elnöke. 5. „Temelőkben szomorú dalok“ a „Szomorú fűz“ . . . két fuvalán előadják Bartole János VII. o. t. és Rankovich Sándor III. o. tan. ezimbalmon kíséri Kresmery Károly VII. o. tan. b.) „Fáj a szívem . . .“ trio, hegedűn játszószék Petrovits Emil VI. o. t. Sziller Péter IV. o. t. és Juhász Károly tanár. 6. „Az aradi nap“ Lévy Józseftől, szavalja Kuzen Antal VI. o. t. 7. „Szózat“ Ergessy Bénitől, éneklő az ifj. vegyeskar.

— **Meglőtt gyermek.** Törökkanizsáról jelentik lapunknak hogy Csordás Tóth István aki Wagner Károly szülőjét őrizte

tek, levelet hoztak Verától. Az erős férfi megremegett a vékony vonások láttára.

— A pénz, nyöszörögte s e perczen végképpen megutálta magát. Mikor önfeledten gyalázta magát Vera előtt, olyan természetesen találta a frázist: Elveszttem ugyan a becsülését, de inkább egyét, mint mindenkiét. Most úgy érezte, hogy mindent feláldozott volna inkább csak ezt az egyét nem. A régi idill jutott eszébe s kergette halántékába a vért. Leült és gondolkodott.

— **Bolondság** — töprengett magában. Csak az emlékezés ejtett meg. . .

A levél ott feküdt az asztalon, azt nézte hosszan elmerülve. Majd felugrott.

— Ugy van. Érzem hiába tagadomszerettem, szeretem ezt az asszonyt. Lehet a régi Verát szerettem benne, de érzem a vérom luktetését. S ennek a teremtésnek szolgáltattam ki magam, hogy megvethessen, hogy megutáljon.

Szinte belesápadt a lelki tusába, Birkozott magával, gyürte a lelkét a mit ebben a pillanatban látott a legnyomorultabbnak.

— Nem, nem — igyekezett szabadulni ön maga elől s hirtelen papírt tolat vett elő s írt. Válasz írt a Vera felbontatlan levelére:

— Mindenkit megcsaltam — magát édes, drága nem bírom. Elszökök maga elől. Isten vele.

A kaszinó külön gyászjelentése tudatta másnap, hogy opafalvi Zólyomi Pál hirtelen elhunyt, agyonlőtte magát.

Kiss Gereben.

mult hó 24 én éppen mikor a szőlőt kerültte, észrevette, hogy valaki a kerítésen fölkapaszkodik. Abban a hiszemenben hogy szőlőtolvajjal van dolga hirtelen leemelte válláról két esőví fegyverét és a kerítésre kapaszkodóra rálépett. A jaj kiáltásra oda-sietett a kerítéshez a hol Farkas Gergely tizenkét éves fiát találta vérében. A kis fiu kíváncsiságból kapaszkodott fel a kerítésre, hogy lássa van-e sok szőlő. A fickóval töltött fegyver súlyos sérüléseket ejtett a gyermekre akit beszállítottak a t. kanizsai közkórházba. Az ügyben a vizsgálatot megindították.

— **Korn Arthur ügye a Curian.** „Gedenke dass du ein Deutscher bist“ ezimel költeményt írt Korn a métélyhintő pangermán, mely miatt 6 hónapi állományfogházra ítélték. A gaz agitátor az ítélet ellen semmiségét jelentet be, de a kir. Curia a semmiségi panaszt elutasította. Az ítéletet azonban alig hajták rajta végre, mert idő előtt elszelelt és irháját biztonságba helyezte.

— **Uj százkoronás bankjegyek.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsot a mult héten tartott ülésén elhatározta a százforintos bankjegyek bevonását és egyuttal a százkoronás bankjegyek kiadását. Az új bankjegyek e hó végén hozatnak forgalomba.

— **A gyógyszerész gyakornokok minősítése.** A gyógyszerészekre nézve fontos miniszteri rendeletet közöl az Igazságügyi Közlöny. Az igazságügyi miniszter alrendeli, hogy a gyakornoki vizsgálatokat tett gyógyszerészek minősítését a hivatali pályázatoknál egyenlőnek kell tekinteni a középiskolák elvégzése által szerzett minősítéssel. Ez a rendelet azokra a gyógyszerészekre is vonatkozik, a kik csak polgári iskolát végeztek és úgy lettek gyógyszerész gyakornokok.

— **Rendület a dohányárusokról.** A multkor közölte a hivatalos lap a pénzügyminiszter rendeletét a dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitvatartása és a dohánygyártmányok tárgyában, melyben elsősorban hatályon kívül helyezi az összes, e tárgyban kiadott miniszteri rendeteket. A rendület így szól: A dohányárus közeles áruhelyiségét általában reggeli 7 órától, a fő- és székvárosban esti 9 óráig, városokban esti 8 óráig, egyéb helyeken esti 7 óráig nyitva tartani s ezen idő alatt ugy a hozzá anyagdeszerzés végett utalt árusokat valamint a náluk megjelenő fogyasztó közönséget a kívánt anyaggal pontosan, gyorsan és készségesen kielégíteni. Vasárnap és Szent-István napján a kizárólagos dohányárusok reggeli 9 órától déli 12 óráig, a nem kizárólagos dohányárusok pedig addig kötelesek üzlethelyiségeiket nyitva s az előadást ott közvetíteni, amaddig főüzletük nyitvatartására engedélylyel bírnak. Megenengedem továbbá, hogy: 1. A katolikus vallást követő dohányárusok husvét, pünkösze, karácsony első napján és Urnapján; 2. az ág. hitv. ev., az ev. ref. és az unitárius vallást követő dohányárusok husvét, pünkösöd, karácsony első napján, nagypéteken és áldozó esutörtök napján; 3. az izraelita vallást követő dohányárusok Boshasonoh (ujév) két napján és a Jam-Kipur (engesztelés) napján; 4. a görög-kel. román és szerb egyházak valrását követő dohányárusok a husvét, karácsony és pünkösze első napján üzlethelyiségeiket teljesen zárva tarthassák. A rendület tegnap, azaz október hó 1 én lépett életbe.

— **A bécsi újságírók Korn és társai mellett.** Megbotránkoztató dologról értesülünk a lapokból. A Concordia bécsi újságíró egyesület választmánya egyik nagynémet újságíró indítványára kimondta hogy állást foglal Temesvár és Nagy-kikinda readórságának ezen végzése ellen, mely Korn t és Cramert a hirhedt pangermán izgatókat e két város területéről kiutasítja. A Concordia körlevélben hívja majd föl az osztrák újságírókat, hogy tiltakozzanak az ellen a merénylet ellen. Hisszük, hogy ennek a nagynémet akarnokoskodásnak nem ül föl a józan német sajtó.

— **Mindig csak „valódi“.** A vásárlásnál nem ritkán halljuk azt a kíváncságot hangoztatni, hogy csak „valódi“ árut óhajt. Amde mi a „valódi“? Ezzel a „eredeti“ az „etső“ jeleztetik, a mely ugy van készítve, a mint azt maga a feltaláló akarja. A mai kor irányában fekszik az új, a jó dolgot, a mely sikeres elterjedést nyert, azonnal „utánozni“, és az étánzatot mint „épen olyan jót“, sőt mint „jobbat“ kínálni. Tábbnyire a tábszereknél fordul ez elő, noha épen ennél a legfontosabb az, hogy elkerüljük a „hamisítványt“. Több mint egy évtizednel ezelőtt, a midőn a Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé páratlan előnyei révén a családokban olyan meghonosodottak, az utánzó is csakhamar felmerültek, hogy közönséges pörkölt terményekkel, a melyek csak külsőleg hasonlítottak az eredeti áruhoz, mint „épen oly jót“ jelezve elárasszák a piacot. Igaz, hogy a csalédás soha sem tartott sokáig mert a háziasszonyaink, ha egyszer-más-szor „rávenni“ is hagyták magukat a hamisítvány megpróbálására, csakhamar észre is vették az iz rendkívüli nagy különbségét. De ha az feleget vele, a másik ujra kezdi, s azért jól teszi minden háziasszony, ha a malátakávé vásárlásánál mindig ezt a megjegyzést is használja: „De csak a valódi Kathreiner“ az ismert Kathreiner-féle csomagokban, még az esetben is. ha a „hamisítványt“ kísérletet meg nem is tett volna. Mert csakis ez bírja azt a kedvelt, kellemes a babkávét megközelítő ízt s csak egyedül ő javítja a naponta megszokott kávéitalt. A „valódi Kathreiner“ mint a legjobb van elismerve a babkávét pótlásul, a hol az orvosi rendületre nélkülözendő Epen a „Kathreiner“ az első, a valódi gyártmány, és még ma is eléretlen az előnyetben Reá legjobbban alkalmazható e mondás: az igazán jó csak a valódi.

— **A Lifka-féle.** Panoptikum, melynek látásában napokon át gyönyörködött a helybeli közönség még csak a mai napon lesz látható. Az igazán szép muzeum megtekintését csak ajánlhatjuk a közönségnek.

— **A t. hölgyközönséget** tisztelettel értesíti az Áts és Társa utódai. Gartner, Holvay és Társa divat - szalonja (Budapest, Szervitater 4.) hogy megérkeztek a legremekesebb öszi és téli ruhamodellek, a legdivatosabb kabátok, gallérok, köpenyek, blouzok, jouponok, a most nagyon kedvelt orosz kosztümök, valamint a szebbnél szebb francia, angol kelmék és se-lyemszövetek. Mérték szerint mérsékelt áron készítenek legmodernebb angol és francia szabásu ruhákat és konfekciókat saját műtermükben a legizlésebb kivitelben.

— **Majom színház.** érkezett melyről olvasóközönségünknek a hirdetési rovat nyujt tájékoztást.

Feladós szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

Hirdetések.

Ingyen és bérmentve kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsherte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

Majom színház!

Ma vasárnap 2 előadás!

A Curia épület melletti téren felállított színház ma 2 előadásban bemutatja négy lábú és négy kezű művészeit.

Érdekes és a maga nevében ritka látványosság!

Gazdag műsor!

A délutáni előadás kezdete 1 órakor, az esti előadás kezdete 8 órakor.

Belépti díj 1 Kor., 60 fillér és 40 illetve 30 fillér.

Az igazgatóság.

Ma utoljára!

Sifka világhírű,

Muzeuma és Panoptikuma.

Nagy-Kikindán, a Ferencz József-téren

A mechanika és alakító művészet remekeit tartalmazza, életnagyságu, történelmi és mitológikus viaszbrákban, elegáns és értékes kivitelben, amilyen itt még nem volt látható.

U: U: U:
VII. Eduárd angol király boncolása.

Naponkint délelőtt 9 órától nyitva.
Mérsékelt belépti díj mellett.

913 szám. végh. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. járásbíróság 1902 V. 277/1 számú végzése által Dr. Varró Ignác nkikindai ügyvéd által képv. Közgazdasági bank részv. trsaság javára Serb Istvan nagykikindai lakos ellen 150 kor. — fill. tőke követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biroilag le- és felülfoglalt és 1150 kor. becsült különféle szobabutorok és egyeből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 1902 V. 277/7 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagyikindán alperes lakásán leendő eszközzésére 1902-ik évi október hó 10 ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. § a értelmében a legtöbbet igénynek becsáron alul is eladatni loznak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. § a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírottál egy példányban irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre köte esek bérbe vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírottál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított fő tételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Kikindán 1902. évi szeptember hó 26 napján.

Várnay Lajos
kir. bír. végrehajtó.

10746 szám tkvi 1902.

Utóajánlati-árverési hirdetmény.

A nkikindai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagyikindai takarék és előleg egyeslet r. társaság csődtömeggondnoka végrehajtónak Zúity Pájáné (Gyuricsin) Drága nagykikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 100 kor. tőke és jár kielégítése miatti ügyében a területén levő a nagykikindai 2059 számú tkvben A I. 1 sor. (3731—3738) hrzi 1763 ör. sz. alatt felvett és Zúity Pájáné Gyuricsin Drága tulajdonát képező ingatlan 1244 kor. kiküldési árban a beadott utóajánlat folytán ezen kir. trszék ár. termében 1902. évi november hó 8 napjának d. e. 10. órakor kir. végrehajtási árverés alá fog bocsátatni azzal hogy az ingatlan az utóajánlattevő által beígért 256 koronánál alábbban nem fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10% át készpénzben v. óvadékképes

értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, v. neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánapénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. trszék mint tkvi hatóság. Nagy-Kikindán 1902 évi szeptember hó 17-napján.

Kapustyák kir. trszéki bíró

Kis hirdetések

felvételnek e lap

Kiadóhivatalában

Állást keresők, munkaadók, vevők és eladók, bérlők és bérbeadók és mindazok, akik a nagyközönség köréből keresik az érdekelt feleket, hirdessenek a

„**Torontali Közlöny**“
„Kis hirdetések“

rovatában.

A kis hirdetések rovatában s minden szó egyszeri beiktatása 2 fillért vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül.

Vidékről igen kényelmesen be- küldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát.

A „**Torontali Közlöny**“

Kiadóhivatala Népkeret-utca

Akar Ön egy szép és üde arczbőrt?

ugy használjon Erős-féle arczenőcsőt kitűnő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Egyedüli-szer szeplő, májfoltok, mitesser és mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

Teljesen ártalmatlan és higanymentes egy kis próba rendelés és Ön meggyőződik róla, hogy ez nem szédélges. 1 próba tégely 1 korona, egy nagy tégely 2 korona, hozzá való szappan 70 fillér.

Erős-féle Ibolya-Crém nappal is használható miután nem zsiros hanem egy igen finom kellemes sikkosságu gyorsan felszívódó teljesen ártalmatlan arcerém, kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket még korosabb egyéneknek is üde bájos ifju arczszínt kölcsönöz nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget és bájlt varázsol. Egyedüli és biztos szer a bőrfölrepedezése az arcz és a karok vörössége bőrhámlás és napégetés ellen. Az arczot nem teszi fényessé, hanem annak fényét mint a hölgypor elveszi.

Egy tégely Ibolya-Crém 1 korona.

Nigrin, „hajfestőszer“. Legujabb ólomentes ártatlan azonnal ható egyetlen legjobb hajfestőszer a haj minden színéhez különösen pedig szürke, fehér és veres haj (szintén szakál és szemszőrnél).

Köhögés elleni mellszörp igen jó hatással van mell és tüdőbántalmaknál köhögés rekedtség és nehéz lélegzésnél.

Erős-féle kőszvény szesz megbecsülhetlen külszer mindennemű rheuma, hasogatas, derékfájás, zseibbadás, főfájás, meghűlés, csúzos és kőszvényes bajoknál, melynek bámulatos hatása már az első bedörzsölés után azonnal tapasztalható.

1 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Az összes itt felsorolt különlegességek (saját készítmények) valódiság, biztos hatása és tökéletes ártalmatlanságért teljes felelőség vállalattik.

Levélbeli rendelések közvetlen továbbíttatnak.

Megrendelések ezimzendők

Erős Aladár,

gyógyszerész
(Pacsu-féle gyógyszerár)

Nagy-Kikindán.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR

FRANKLIN-TÁRSULAT

kiadása

Remekírók

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
- *Arany László Kisfaludy Sándor
- Balassa Bálint Kölcsey Ferencz
- *Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi Dániel Madách Imre
- Csiky Gergely Mikes Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- Czuczor Gergely Petőfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
- Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
- Garay János Teleki László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gvadányi József *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrinyi Miklós
- Kazinczy Fer. műveit.
- *Kemény Zsigm. Népies lyra
- Népköltészet.

*A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók műveit más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetet foglal magában a legbecsebbet, mint a magyar szellem terepét és atyá van arra, hogy minden család könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészileg erős angol vászonkötés, a papírja fanyas, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontúl minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőnek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Schaksperekiadás 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomba volt Schakspere kiadás 100 koronába került — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Schakspere remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva József, Arany László, Rákosi Jenő, Győry Vilmos áttüzetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Schakspere, és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Schakspere kedvezményára 20 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttösen rendeltetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felöllel bevezetéssel ellátják: Alexander Bernát, Angyal Dávid, Badics Ferencz, Bánóczy József, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Bayer József, Endrődy Sándor, Erdődy Béla, Erdőlyi Pál, Ferenczy Zoltán, Frankó Vilmos, Gyulai Pál, Heinrich Gusztáv, Koroda Pál, Kossuth Ferencz, Kozma Andor, Léva József, Négyessy László, Rákosi Jenő, Riedl Frigyes, Széchy Károly, Széll Kálmán, Váci János, Vadnai Károly, Voinovich Géza, Zoltányi Irén. *E fénys névsor biztosítékot nyújt arra nézve hogy a Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a fölött munkáknak, s hogy minden életrajz önálló becsülte munká lesz.*

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók“ nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Schakspere,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva, Arany László, Fojes, Greguss, Győry Vilmos, Lörczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigliget, altalfordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar reueki író számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt ízéjük lépten-nyomon; átment a nemzet véérébe.

A teljes magyar Schakspere-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekírók“ megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért ha mind a két munkát megrendelik. Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alóirott könyvkereskedésben (hol): ezennel rendel
péld. Magy. Remekírók 55 köt. 220 kor
Schakspere összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron
Schakspere összes színművei 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

Hely: Név:

Tessék e megrendelő-jegyet aláírva levelezőlapra ragasztva azon könyvkereskedésnek beküldeni, melynél könyvszükségletet rendszeresen fedezzi.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES

VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSIKUS KÖNYVE A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Hizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető 3 korona

csékély havi részletfizetésre

e rendelőlapon segélyével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk be küldendő

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság.

BUDAPEST, VIII., Űhői ut18

A nagy képes világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A nagy képes világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult értéktelenné vált.

A nagy képes világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A nagy képes világtörténet brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemesak tanít, hanem oktatva gyönyörködöt is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magamat a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesse válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók

Név:

Állás:

Kelt

